

ABSTRAKT

Diplomová práce aplikuje sociolingvistický koncept zdvořilosti a tváře na teorii a praxi tlumočení. Práce tlumočnicků má ze své podstaty vysoký potenciál k ohrožení tváře tlumočnicka, čehož si všímají i etické kodexy tlumočnických organizací. Tlumočnick má zároveň i možnost díky kulturním znalostem a komunikační kompetenci chránit také tvář řečníka a recipientů tlumočení. Při komunikaci v euroamerické společnosti je přirozené chránit zejména vlastní tvář, ale taková snaha může být v rozporu se zájmem o věrný a přesný převod sdělení. Práce proto zkoumá strategie, které tlumočníci v situacích ohrožujících tvář používají, a uvádí příklady taktik, jež tlumočníci zapojují při ochraně tváře, včetně případů, kdy ochrana tváře převáží nad snahou o převod sdělení. Existuje také rozpor mezi tradiční neutrální až pasivní rolí tlumočnicka jako mechanického převaděče sdělení a rolí tlumočnicka jako aktivního účastníka komunikace s vlastní iniciativou. Analýza introspektivních rozhovorů a rozbor dotazníků ukázaly, že se řada tlumočnicků přiklání k aktivní roli tlumočnicků a jsou přesvědčení o významném vlivu tlumočnicků na výstup tlumočené komunikace.

Klíčová slova: tvář, zdvořilost, tlumočení, strategie ochrany tváře, role tlumočnicka, komunikační kompetence